

Voorstel Inrichting buffergebied “De Baenjd”

Datum; 25 november 2019

Projectnaam: Kwistbeek fase 2 waterbuffer
 Projectnummer: 60-2019-OV-013
 Projectgebied: Gemeente Peel en Maas
 Onderdeel: Helden
 Versie: Concept/praatstuk
 Document:
 Auteur: Ron Janssen
 Trekkers: Ron Janssen ism gemeente Peel en Maas

1. Inleiding

Binnen de gemeente Peel en Maas wordt werk gemaakt om de regenwaterproblematiek op te lossen. Vanuit het veranderende klimaat en de hoeveelheid verharding is het noodzakelijk dat regenwater “gebufferd” kan worden, waarna het gedoseerd zijn weg kan vervolgen. Binnen de gemeente Peel en Maas is samen met Waterschap Limburg het gebied “De Baenjd” benoemd als buffergebied.

De gemeente heeft een structuur opgezet met werkgroepen en voor dit onderdeel wil men graag een plan, dat vroegtijdig besproken is met de omgeving.

Daarom heeft IKL, Ron Janssen, inzet gepleegd vanuit de kaders Waterschap Limburg en de gemeente Peel en Maas om samen met de streek een voorstel uit te werken. Onderstaand de opzet van het voorstel, dat op 27 november besproken wordt in de Werkgroep.

2. Uitgangspunten en randvoorwaarden

Vanuit de opdracht heeft IKL uitgangspunten meegekregen die duidelijk aangeven dat de buffer voor waterretentie functioneel moet zijn en te allen tijde zijn functie kan volbrengen.

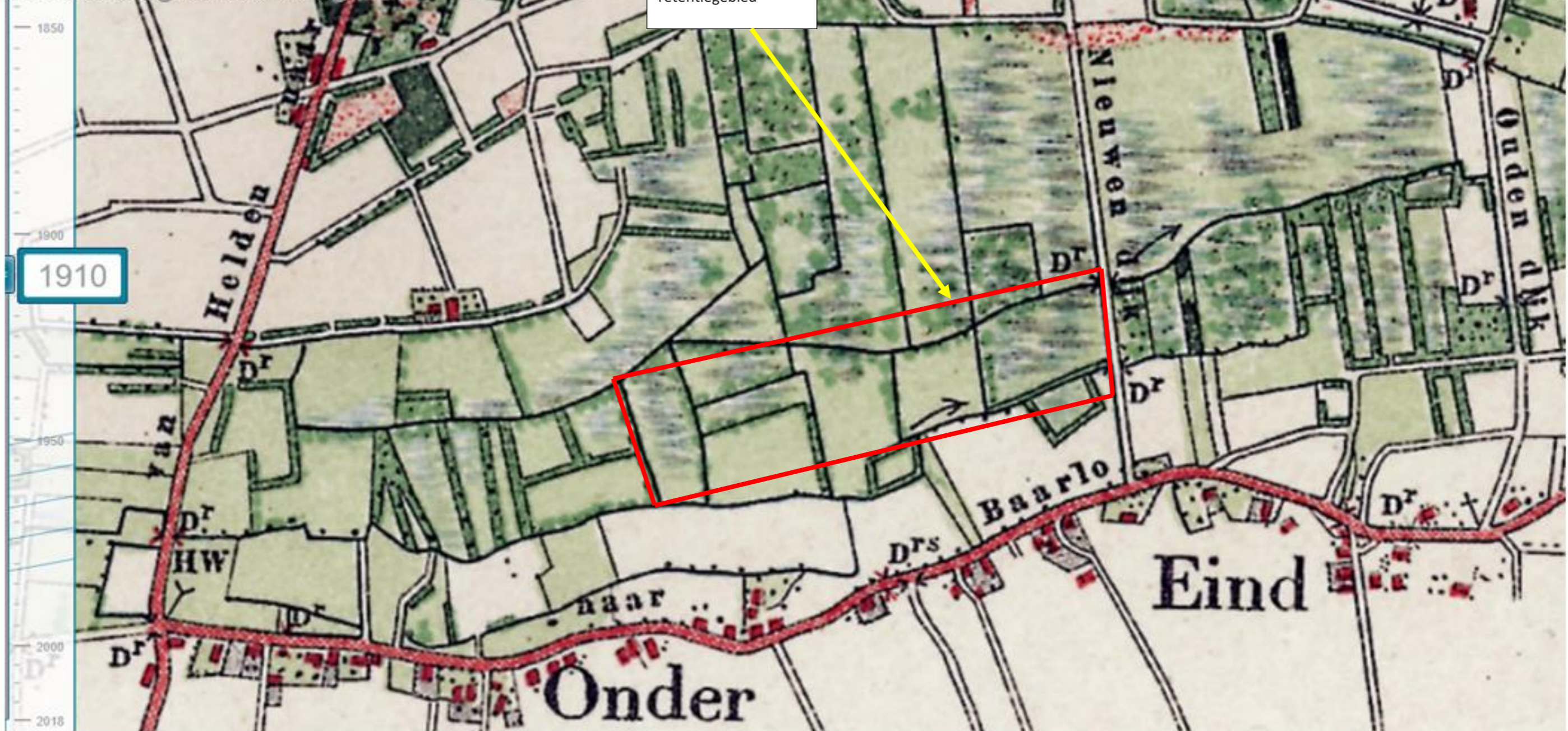
Vandaar heeft Antea berekend wat de inhoud van de retentiebuffer dient te zijn. Gemeente heeft de beoogde locatie aangegeven.

Vanuit deze uitgangspunten heeft de gemeente en werkgroep aangegeven wat de aanvullende randvoorwaarden zijn:

- Inrichting gebied dient een bijdrage te leveren aan de landschappelijke structuur/cultuurhistorische opbouw van het gebied
- Ecologisch mogen bestaande waarden niet in het gedrang komen door wijziging watertoestand/instroom gebiedsvreemd water
- De inrichting moet beheersbaar zijn, zodat de functionaliteit ten alle tijden gewaarborgd is.
- Omliggende agrarische gronden dienen geen negatief effect te ondervinden op de wijziging functie van het gebied.

Onderstaande kaarten geven de beelden weer vanuit verleden, het heden en de inzooming naar het projectgebied, waarna het inrichtingsplan volgt.

Historie Kwistbeek
buffergebied
November 2019
Ron Janssen

Huidige situatie van het gebied in zijn ruime omgeving

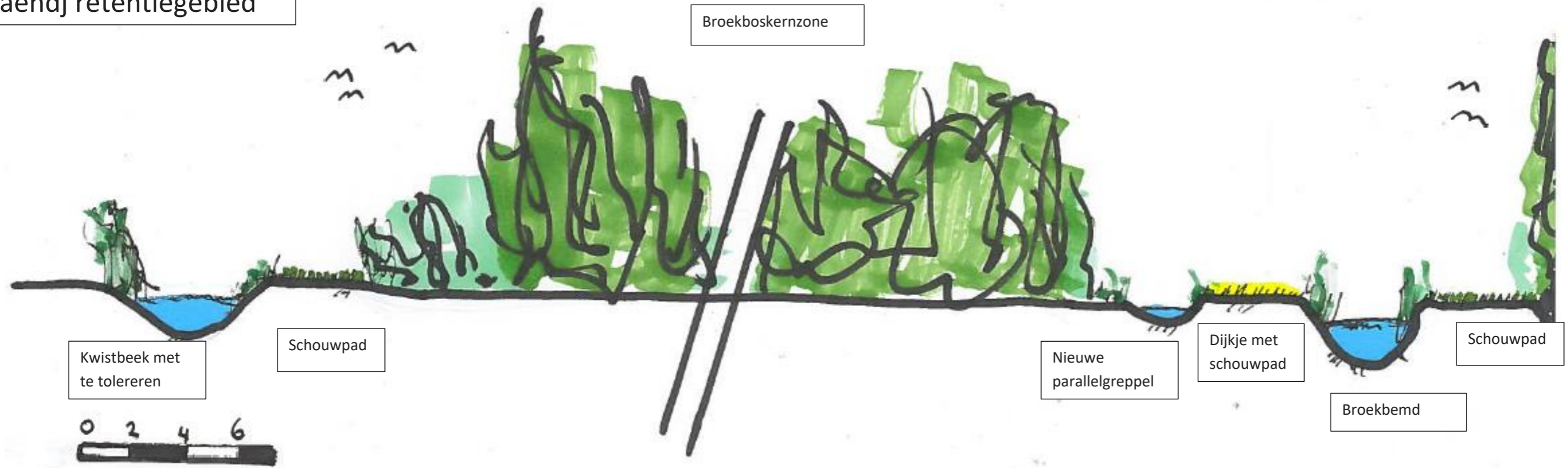

Huidige situatie van
het retentiegebied

Doorsnede zuid-noord
Inrichtingsplan De
Baendj retentiegebied

Inrichtings- en beheerplan De Baendj retentiegebied

Doorsnede zuid-noord

Aan te leggen dijklichaam 60 cm hoog en kruinbreedte 5 meter ter bescherming poelen

Parallel uitstroomgreppel

Aan te leggen singelpatroon

Aan te leggen dijklichaam 60 cm hoog en kruinbreedte 5 meter

Aan te leggen singelpatroon

Cultuur-natuurlandschap: Kruidenrijke vegetatie middels schapenbegrazing

Cultuur-natuurlandschap: Kruidenrijke vegetatie middels schapenbegrazing

Overloop naar Kwistbeek

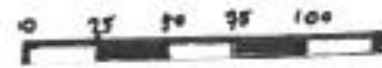
Kernnatuurgebied: Kruidenrijke vegetatie middels ezel-rundveebegrazing

Struikenstruweel

Knijpstuw voor instroming uit Kwistbeek naar bekken

Kern natuurgebied met broekbos

Te tolereren beekbegeleidende onderbegroeiing

3. Visie en beschrijving van het inrichtings- en beheerplan.

De basis van het plan vormt de bufferfunctie. Hiertoe is het noodzakelijk dat het overtollige water vanuit de Kwistbeek bij de knijpstuw wordt geleid naar de bekken, zodat vanaf hier het water breed het gebied instroomt aan de zuidrand. Vanaf het schouwpad kan zowel de Kwistbeek beheerd worden, dus aan de zuidzijde van de Kwistbeek kan meer begroeiing getolereerd worden. Om afdoende bufferruimte te verkrijgen wordt een dijklichaam gecreëerd op de aangegeven plekken rond het gebied, daar het schouwpad aan de zuidzijde reeds de dijkfunctie vervult. Door stroomafwaarts de uitstroomvoorziening te maken, kan te allen tijde het water bij extreme hoeveelheid langzaam terugstromen in de Kwistbeek.

Parallel aan de beek Broekbemd komt een greppel langs het nieuwe dijkje, dat mede zorgdraagt voor verspreiding water, waarbij het niet in de poelen kan stromen.

Om de combinatie te maken tussen impuls ecologische waarden en behoud afdoende buffering is het voorstel de populierenopstanden te rooien en om te vormen naar een natuurkruidrijke vegetatie met een begrazing met sterke dieren zoals runderen en ezels, die de opslag onderdrukken. Hiermee ontstaan er vele randen en een impuls aan ecologische waarden, maar ook fraaie doorkijken.

Om de bestaande poelen te vrijwaren van gebiedsvreemd water wordt er eveneens een dijklichaam aangelegd geheel rond deze poelen, dat tevens kan dienen als struin-/broekbosbelevingsgebied. Hierbij is ook de mogelijkheid de zuidzijde opener te maken van de poelen en een mantel langs het bos te creëren.

Door het talud Broekbemd aan de zuidzijde zeer flauw over te laten gaan naar het dijklichaam ontstaan hier een natuurlijke oevervegetatie, dat ook ecologisch aantrekkelijk is en qua belevingswaarde vanaf de beide paden.

De west en oostzijde wordt meer gericht op het oorspronkelijke natuur-cultuurlandschap. Een combinatie van de dijkjes met nieuwe houtsingelstructuren geven veel variatie en vele doorzichten in een fraai coulisselandschap. Dit is soortgelijk als het weiland dat ten noorden van het projectgebied ligt. Deze weilandjes zijn iets hoger gelegen en kunnen door schapenbegrazing omgevormd worden tot kruidrijke vegetaties. Mogelijk kan een toevoeging van een poel een leuk extra element qua ecologie en beleving vormen.

De omgeving van het retentiebekken wordt integraal meegenomen. Hierbij de beekbegeleidende beplanting aan de zuidzijde van de Kwistbeek met bomen en ondergroei een tastbaar element, dat ook strookt met het verleden. Juist geen aaneengesloten zone, daar doorzichten vanuit de Baarloseweg noodzakelijk zijn.

Tenslotte is het goed om te bezien of in de randzone van het gebied er aanvullende percelen zijn, waar ondernemers een "Agrarisch natuurbeheer" voeren, waarbij ingezet wordt op kruidrijke vegetaties en problemen met andere teelten op deze plekken juist voorkomen worden.

Wellicht een combinatie van een ondernemer die hier de buffer beheerd en ondersteunend de omliggende kruidrijke graslanden, wat een afspraak dient te zijn met de gemeente.

4. Conclusie

Voorgaande geeft de inrichting en beheergedachte weer in tekst en op de kaart, waarmee de werkgroep aan de slag kan gaan en zich een oordeel vormen, waarbij de voortekenen wijzen dat de zaken vanuit de excursie, maar ook Waterschap en gemeente integraal verwoord zijn in dit geheel.

IKL

Ron Janssen

25-11-2019

